

Aan: College van B&W, Raadsleden en Commissieleden Sociaal van de gemeente Leudal

Kopie: Fracties Samen Verder, Ronduit Open, CDA, D66, VVD, PAL, Leudal Sociaal

Datum: 25 november 2019

Betreft: Bijdrage Meerscholen-directeur Cluster HIN inzake advies - & besluitvorming locatiekeuze IKC Leudal-West

Geacht College van B&W, Raadsleden en Commissieleden Sociaal,

Als vertegenwoordiger van SPOLT en als Meerscholen-directeur van de scholen De Schakel, Ittervoort, De Wegwijzer, Hunsel en de St.Lambertus Neeritter richt ik me tot u. U spreekt vanavond over de toekomst van het onderwijs in uw regio, de regio Leudal West. Een regio waar over onderwijs, en dan meer specifiek de toekomstige onderwijsvoorziening, al heel veel jaren gesproken wordt. En terecht, waarmee ik bedoel dat het gezamenlijk leveren van en verantwoordelijkheid nemen voor het beste onderwijs, voor de kinderen van nu, maar zeker die van morgen en overmorgen, juist het nodige en goede gesprek vraagt.

Het is duidelijk, voor alle betrokkenen, dat de voorwaarden voor het leveren van het beste onderwijs, zoals op de huidige manier ingericht, middels drie relatief kleine scholen, niet het predicaat toekomstbestendig kan hebben. Het organiseren van het onderwijs, het op peil blijven houden van de kwaliteit van onderwijs én niet in de laatste plaats het up-to-date houden van een passende onderwijsvoorziening, is op de huidige wijze niet mogelijk. Dus zeer terecht werd er in 2012 al opdracht gegeven voor de realisatie van een Integraal Kindcentrum voor de regio Leudal-West betreffende de kernen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter.

Over de wenselijkheid en de noodzaak van een integrale voorziening met onderwijs is veel gezegd en gesproken de afgelopen procesjaren. Waar het allemaal startte met de discussies, wensen en mogelijkheden over de kwaliteit en dus de inhoud en voorwaarden voor het beste onderwijs, lijkt het de laatste tijd alleen maar toegespitst te worden op de voorkeur van locatie, gebaseerd op tal van argumenten die steeds minder de inhoud, de voorwaarden en de kwaliteit van onderwijs raken. Het spitst zich toe op kosten, op verkeersroutes en draagvlak. Begrijp ons niet verkeerd, er zit wel degelijk relevant belang in al die zaken, maar moet het niet voornamelijk blijven gaan over het beste onderwijs en de voorwaarden die daarvoor nodig zijn? Voor mij zijn er de laatste tijd een aantal argumenten die ingezet worden voor bepaling van locatie keuze eigenlijk minder passend te noemen.

Ik wil er, in willekeurige volgorde, een aantal noemen.

- Verkeersveiligheid:

De discussie over de verkeersroutes naar het toekomstig IKC is eigenlijk een non-discussie als het gaat om de locatiebepaling. Natuurlijk moeten deze zo veilig mogelijk zijn; maar dat geldt voor beide locaties. Welke keuze dan ook, er zullen leerlingen moeten reizen naar school en ja dat moet zo veilig mogelijk kunnen en daar heeft de gemeente in te voorzien. Of er bijvoorbeeld 60 leerlingen van links naar rechts moeten of 80 van rechts naar links. Zelfs al zou het 1 leerling betreffen. Daarmee dus voor locatiekeuze niet van belang.

Veel belangrijker in onze ogen, is het om de veiligheid te beschouwen op de daadwerkelijke locaties zelf. Feit is dat er minimaal twee keer zoveel medewerkers komen op de nieuwe plek, minimaal 2 ½ tot 3 keer zoveel leerlingen aankomen en later op de dag vertrekken van de locatie, veelal ook gebracht met auto's.

Zou dan de discussie over veiligheid niet moeten gaan over de plaatselijke voorwaarden die daarmee samenhangen: is er voldoende parkeergelegenheid, is er voldoende ruimte voor veilige aan- en afvoerroutes voor brengen en halen van kinderen, is er voldoende ruimte voor aan- en afleveren van materialen door leveranciers (wat ook meer wordt) ?

Dat zijn volgens mij relevanter voorwaarden. Verzoek aan u en de raad, neem die mee in uw advisering en besluitvorming.

- Middelen en kosten

Uiteindelijk gaat de euro mede regeren over de toekomstige voorziening waar deze ook komt te staan. Het aangereikte locatie-vergelijksdocument laat zien dat de realisatie op beide plekken zeker niet het eerder gesuggereerde verschil in kosten laat zien. Wel en zeker van belang, is de duidelijkheid dat de kostenindicatie van voorheen niet meer reëel is voor nu. Het wordt duurder, op welke plek we het toekomstig IKC ook mogen realiseren.

Dus daarmee is het kostenvergelijk ook niet een relevant argument voor het bepalen van de plek en dus hoeft u het ook niet mee te wegen in uw advies dan wel besluit.

Voor onderwijs wordt het daarbij veel relevanter of de gemeente wil vasthouden aan het realiseren van de best mogelijke voorziening. Of worden we uiteindelijk beperkt door de regerende euro en realiseren we slechtst een voorziening die weliswaar nieuw is, maar is uitgehold en niet de toegevoegde waarde kent voor het kwaliteitsbehoud en verbetering van het onderwijs aan uw kinderen in de regio, waar ook alle respondenten uit de ouderraadpleging aan refereren ?

- Draagvlak

Drie kernen die nu hun plaatselijke onderwijsvoorziening dreigen te verliezen, althans zeker verplaatst zien worden, op basis van het besluit van 2018. In onderwijsland wordt veel gesproken over thuis-nabij onderwijs als belangrijke voorwaarde. Dus het lijkt me logisch en vanzelfsprekend dat als we het u en mij als ouder vragen dat ik graag de voorziening zo thuis-nabij mogelijk heb.

Dus is het ook logisch dat als we puur vanuit aantallen rekenen er verschillen ontstaan.

Vraag is veel meer of u en ik als ouder bereid ben om, ik vertaal het even vrij, "meer moeite willen doen" voor een verbeterde onderwijsvoorziening en dus bereid ben om het kind het beste te bieden en dus thuis-nabij om durven zetten in kern-nabij. De ouderraadpleging zegt daar over dat de procentuele verschillen "vooral verklaard worden omdat ouder(s) en/of verzorger(s) vrijwel allemaal een voorkeur voor de meest thuisnabije locatie hebben".

Is dit dan draagvlak te noemen ? Of zou draagvlak gezocht moeten worden in de kwaliteit van het geboden onderwijs en het onderwijsconcept ?

In de ouderraadplegingen, zowel die van april 2019 uitgezet in samenwerking met SPOLT, de drie scholen en de Medezeggenschapsraden én de recente door gemeente uitgezette raadpleging, geven ouders en verzorgers (waarvoor nogmaals dank) veel, voor hun relevante voorwaarden, aan die men van belang vindt voor de locatie.

Ik wil hier een aantal voorwaarden benoemen die wij als onderwijs ook heel belangrijk vinden.

- Ruimte om te verbreden:

Onderwijs speelt zich steeds meer af op verschillende plekken en niet in het gebouw alleen. Hiervoor is ruimte nodig: speelruimte buiten (dus een royaal speel- & leerplein waar alle leerlingen terecht kunnen); ruimte voor doorontwikkeling voor het realiseren van nieuwe aanpalende onderwijsplekken (denk bijvoorbeeld aan een kinderboerderij naast de school); ruimte om het

integrale karakter van het IKC te verbreden (denk daarbij aan andere partners die relevant zijn en worden voor onderwijs en opvang)

Hierbij wil ik ook ingaan op de voorzieningen voor bewegend leren; zowel de binnen- als buitensportaccommodaties. Hoe belangrijk zijn die als het gaat om de beste onderwijsvoorwaarden ? Naar mijn mening zeer belangrijk.

Zou u en de raad bij de afweging dan ook niet rekening moeten houden met de beste binnen- & buitensportaccommodatie voor uw kernen en daarmee de verenigingen en de leefbaarheid ?

- Duurzaam, groen, energieneutraal

Belangrijk voor ons dat dit in voldoende mate te realiseren valt op de locatie van uw keuze. Verbinding met natuur en buiten doen er toe. De andere twee genoemden zijn vooral van bouwtechnische aard.

- Leefbaarheid:

Een veel gehoord argument dat de leefbaarheid van een dorp afhankelijk is van de aanwezigheid van een onderwijsvoorziening. Dat zou betekenen dat plaatsen zonder school dus niet leefbaar zouden zijn?!

Volgens mij wordt de leefbaarheid van een plaats gemaakt en bepaald door de inwoners van die plaats; zij creëren met elkaar de leefbaarheid met de voorwaarden die er zijn. Een onderwijsvoorziening is daarin zeker niet bepalend, kan ten hoogste een bijdrage daaraan leveren, maar zeker geen voorwaardelijkheid zijn toch?

Voor onderwijs geldt waar het toekomstig IKC ook komt te staan; het is onze taak en verantwoordelijkheid om zorg te dragen en blijven dragen dat we blijven verbinden met de dorpskernen en doordat we op grotere afstand komen van de meeste kernen zal dat nog bewuster zijn dan nu gebeurt, terwijl we in de plaatselijke gemeenschappen liggen.

- Integrale voorziening:

Het integrale van de voorziening is vroegtijdig uitgesproken door de gemeente en wordt in de raadplegingen als belangrijk gevonden. We werken samen met Hoera kinderopvang en Bibliocenter al enige tijd aan planvorming en het Programma van Eisen, nog immer uitgaand van de huidige bepaalde toekomstige locatie.

Een veranderde keuze, die mogelijk leidt tot een tussentijdse verandering van het huidige samenzitten op een locatie en samenwerking, kan risico's met zich meebrengen die gevolgen kunnen hebben voor het integrale karakter van het toekomstig IKC. Het is dan ook een dringend advies om die risico's mee te wegen in uw advisering dan wel besluitvorming. Het zou een aderlating zijn als we voor de regio alleen maar "een nieuwe school" realiseren en dus geen Integraal Kindcentrum. Wij willen en hebben als onderwijs geen stem in de locatie van het IKC. Wij willen wel wijzen op de gewenste voorwaarden en mogelijke risico's zoals hierboven benoemd en tevens wijzen op de noodzakelijke procesgang. Trouwens zoals ook respondenten uit de raadpleging melden moeite te hebben met de procesgang: zij benoemen dat het uitstellen en heroverwegen onrust veroorzaakt en de geloofwaardigheid van de gemeente niet ten goede komt. Daarnaast geeft een aantal respondenten aan dat er door de huidige gang van zaken frictie tussen dorpskernen is ontstaan.

De vraag is: "Zijn er uit de onderzoeken voor u dusdanig nieuwe inzichten ontstaan dat het een terugtrekken van het besluit van 28 mei 2018 rechtvaardigt?" en, durft u voorbij te gaan aan de oorspronkelijke intentie: "Een neutraal gelegen nieuwe onderwijsvoorziening, waarbij kwaliteit van onderwijs voorop staat"?

Wij, als onderwijs, willen graag door, liever vandaag nog dan morgen.
Het onderwijs van nu, aan alle kinderen van nu, kan beter. We zijn volop aan de slag met het doorontwikkelen van ons onderwijs, onder andere vanuit de vorig jaar opgestelde toekomstgerichte visie voor het cluster van scholen. Maar we worden ernstig beperkt door de huidige situatie van 3 kleine, zo niet te kleine, scholen, door 3 kleine versnipperde teams en daardoor te verspreide talenten van onze professionals; uw kind krijgt nu niet het beste onderwijs dat we willen en kunnen geven. En dat is ernstig.

Ik wil u als commissie en straks ook de raad oproepen om uw besluiten toe te spitsen op de kern waar het om begonnen is en waar het ons inziens nog immer om gaat: het realiseren van de best mogelijke regionale voorziening voor onderwijs en kinderopvang in Leudal-West.
Een voorziening die er komt te staan voor, let wel, 30 tot 40 jaar, dus maar kort voor onze huidige kinderen, maar veel langer voor de kinderen van hen, die daar weer van en zo door.
In een toekomstige wereld waar men heel anders gaat denken over veel argumenten die nu door diverse betrokkenen naar voren wordt gebracht.

Bent u als commissie en raad in staat om zover vooruit te denken?
Wat is echt belangrijk voor de voorziening zodat deze over 10 of 20 of 30 jaar nog immer toereikend is voor de ontwikkeling van de kinderen van dan? Of kijken we, misschien wel te graag, naar het denken van nu, wat is voor mij, ons, belangrijk voor nu?
Realiseer u dat de ouders en kinderen van nu, zonder oneerbiedig te worden, slechts passanten in de voorziening zijn. Zij zijn er een beperkt aantal jaren, de voorziening is en moet voor de regio een duurzame en toekomstgerichte voorziening zijn die kansrijk is voor het heden maar zeker ook voor de komende 30 tot 40 jaar.
Doorslaggevend is de overtuiging dat de locatie de meeste mogelijkheden biedt om het concept van het nieuwe speel-leercentrum met kwalitatief sterk onderwijs te realiseren.
En welke ouder laat zijn/haar kind daar niet het liefst naar toe gaan, zelfs al is de locatie iets minder nabij dan nu. Zou u deze voorbij rijden voor een andere al dan niet buitenlandse school die op zijn minst dan net zo ver, zo niet verder weg ligt ?

Trouwens apart te vernemen dat sommige raadsfracties hun besluit al lijken genomen te hebben, zonder kennis te nemen van dit overleg dan wel van uw advies als commissie.
Wij wensen u veel wijsheid toe om een passende keuze te maken. Een keuze die net zoals de recente keuze van voorjaar 2018 bij een deel van uw inwoners van Leudal-West teleurstellend zal zijn en voor een deel als meevallend gevoeld zal worden. Maar vooral voor de kinderen van de toekomst de best mogelijke voorziening moet opleveren, met de best mogelijke voorwaarden en mogelijkheden om de voorziening sterker, groter en nog completer te maken.
Als het ons samen daarbij lukt om de energie die we nu stoppen in de diverse discussies en beraadslagingen, te stoppen in het gezamenlijk creëren van deze voorziening dat wordt dat een pracht voorziening; een voorziening met betekenis, een voorziening met aantrekkingskracht en een voorziening waar iedere inwoner van Leudal-West, van iedere kern en dorp, met trots over zal praten: "Mijn kind gaat naar de beste onderwijs- en opvangvoorziening in de wijde omtrek".

Dank u wel.

Ruud Steeghs | Meerscholendirecteur SPOLT |

Basisscholen De Wegwijzer - De Schakel - St.Lambertus

T: 06 23 11 04 34 | **E:** r.steeghs@spolt.nl | **W:** www.spolt.nl